

«El Govern comet un error, les videocàmeres no poden substituir els guaites forestals»

Enric Vernedas alerta que es podria produir una onada d'incendis com la de 1994

Columna de fum avistada per un guaita. | Cedida

Substituir la tasca dels guaites forestals per videocàmeres. Aquesta és la proposta que va donar a conèixer, el mes de febrer, el Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya. L'informe emès per la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments als sindicats, apuntava que es tracta d'un model ?insostenible?. El 14 d'abril, la Generalitat Catalunya va fer el pas i va anunciar l'acord de Govern sobre el desmantellament del cos de Guaites Forestals.

Per la seva banda, el Col·lectiu de Guaites Forestals ha fet arribar un comunicat al president de la Generalitat de Catalunya, Quim Torra, per mostrar la preocupació existent dins el cos i sol·licitar la reconsideració de la decisió presa.

En aquests moments, Catalunya compta amb 48 torres de vigilància i una plantilla màxima de 96 guaites. La Regió d'Emergències Centre formada per les comarques del Berguedà, el Bages, l'Anoia, la Cerdanya, Osona, el Solsonès i el Moianès, disposa d'un total de set torres de guaita (cinc en funcionament l'estiu passat). De les quals, la temporada passada només dues van estar en ple rendiment, és a dir, amb dos responsables en cada una.

En aquest context, **NacióDigital** ha contactat amb un dels membres del Col·lectiu de Guaites Forestals de la Generalitat de Catalunya, Enric Vernedas, per saber com s'està vivint la decisió dins

el col·lectiu, així com per conèixer de prop la figura del guaita forestal.

- En primer lloc, com ha estat rebuda la decisió de suprimir el cos de Guaites Forestals dins el col·lectiu?

- Nosaltres tenim els primers indicis, per mitjà dels sindicats, a data de 3 de febrer de 2020, que es vol suprimir el cos de Guaites Forestals de la Generalitat de Catalunya. En tenim coneixença mitjançant un informe, el qual és totalment desfavorable pels interessos del cos de guaites, i que proposa suprimir el nostre col·lectiu.

Més tard, sí que ens assabentem mitjançant roda de premsa de la Molt Honorable consellera de la Presidència i portaveu del Govern de la Generalitat de Catalunya, Meritxell Budó, en data de 14 d'abril, que la proposta ja és en ferm.

- Les videocàmeres poden substituir la feina dels guaites?

- No, en cap cas. Una càmera de vigilància és un complement, pot ser complementària, però mai pot substituir la funció d'un guaita forestal. Tenim constància, per exemple, que una videocàmera pot agafar una visió màxima de 12-15 quilòmetres, i més enllà d'aquesta distància ja no pot detectar l'incendi. A més, en condicions meteorològiques adverses, com poden ser núvols, la càmera no pot detectar si allò és un núvol o una columna de fum. En dies de calitja, la càmera també et marca errada, perquè un guaita sí que pot tenir calitja, però un altre guaita no en tindrà des d'un altre punt.

Nosaltres mai ens hem oposat a les videocàmeres, però crec que mai podrà substituir un guaita forestal. S'ha de tenir present que l'enemic comú és el foc, i no val escatimar recursos ni restar, aquí el que hem de fer és sumar. Aquí hem de ser-hi tots: guaites, bombers, agents rurals, ADF, els particulars, les càmeres... Hem de ser-hi tots. Creiem que és una vertadera errada la decisió del Govern de la Generalitat de Catalunya en voler suprimir el cos de Guaites Forestals.

- Les tasques que porta a terme el guaita forestal són...

- Les tasques del guaita forestal consisteixen a detectar columnes de fum, posicionar-les sobre el territori, passar el control corresponent de bombers a l'indret i les característiques. Si veiem que la columna de fum és vertical, això significa que no hi ha vent. Comuniquem també els canvis de vent, que una càmera encara no pot fer-ho. A més, observant el color del fum també podem saber quina vegetació està cremant.

Una altra de les tasques, en cas de detectar una columna de fum, és anar fent arribar novetats a control, fins que el primer efectiu, que normalment acostuma a ser l'helicòpter de comandament o un efectiu terrestre, arriba a l'indret. Llavors, des del cos de guaites vigilem tota la zona restant perquè no es propagui el foc.

- L'informe que comentava anteriorment, elaborat al mes de febrer per la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments, assenjala que el cos de Guaites Forestals es tracta d'un model ?insostenible?. Què n'opina en relació amb aquest plantejament?

- Sota la nostra opinió, aquest informe manca de validesa perquè no té fonaments reals. A tall d'exemple, al principi del document trobem una dada que ja no és real, quan l'informe esmenta que el cos de Guaites Forestals comença a prestar servei a Catalunya als anys noranta. Això no és cert, és una data que no és real, ja que realment el cos porta actiu des de principis dels anys vuitanta, moment en què la Generalitat de Catalunya va assumir les competències que realitzava anteriorment l'Institut per a la Conservació de la Naturalesa a Espanya (ICONA). De fet, hi ha guaites, com jo mateix, que tenim contractes de l'any 1983. A més, moltes torres existents, metàl·liques, han estat reformades però pertanyen a l'època d'ICONA.

L'informe exposa que el cos de Guaites Forestals és insostenible pel nombre d'avisos d'incendis. Se'ns diu moltes coses que no són certes, com ara que en deu anys, en 48 torres i gairebé un centenar de guaites, s'han detectat 37 incendis. A la torre de guaita on estic jo, per exemple, a la comarca de la Selva, l'estiu passat hem documentat sis incendis forestals i un incendi en una granja. Llavors, si fem una mitjana de set o vuit incendis que ha detectat cada guaita, veurem que les xifres són molt més altes. L'informe també recull que és insostenible perquè no reuneixen les normes de seguretat. El Departament d'Interior fa molts anys que no ha invertit ni un euro en les torres. Sí que és cert que hi ha anomalies, però també és cert que amb un pressupost minse. De fet, hi ha torres que són totalment viables per fer-hi tasques de vigilància.

Nosaltres no hi estem d'acord amb aquest informe. Creiem també que les anomalies s'han inflat en aquest aspecte.

- Creu que és un col·lectiu visibilitzat?

- La figura del guaita forestal és desconeguda. Fa una gran tasca, però la figura del guaita s'acostuma a associar en una torre, a dalt d'una muntanya, lluny de la civilització, i només el coneix la persona que va a la muntanya. Això, però, no vol dir que no faci una gran tasca, perquè és imprescindible. Per tant, aquesta figura s'hauria de potenciar.

Pràcticament a totes les comunitats autònomes de la península d'Espanya, els guaites forestals són una figura intangible. Nosaltres treballem tres mesos, mentre que en altres comunicats la temporada mínima són sis mesos. Ens consta, fins i tot, que hi ha comunitats en què els guaites treballen tot un any.

- I quins mesos contempla la temporada del cos de Guaites Forestals a Catalunya?

- El guaita forestal comença la temporada el 15 de juny i acaba el setembre.

- Catalunya va viure una tràgica onada d'incendis l'any 1994. Creu que es podria tornar a repetir una situació com la que es va viure llavors?

- I tant que es podria repetir. L'any 1994 va ser un any fatídic quant a incendis forestals, tant per la Catalunya Central i el Berguedà, com per altres punts de Catalunya. En aquest any també es va produir el gran incendi de Gualba, al Vallès Oriental, que es va ajuntar amb el de Santa Coloma de Farners.

Aquest any estem tenint una primavera molt humida, i això farà que surtin matolls, arbusts, herbes... Quan arribem a l'estiu, aquesta vegetació s'assecarà i pot ser una font de combustible.

- Des del col·lectiu tenen prevista alguna actuació més per mostrar la seva preocupació?

- En aquests moments, el que estem fent és cercar suport, i tenim suport d'ajuntaments, com ara el de Roquetes, Querol, Vilaplana del Camp, etc. Pràcticament ho hem notificat a tots els ajuntaments. Ara, però, ens estem trobant amb el problema de que els ajuntaments estan en una situació paralitzada.

Quant a accions que hem portat a terme, i que nosaltres hem manifestat més d'una vegada, és que entenem que és més una decisió política, que no pas tècnica. De fet, aquesta acció s'aprova en un acord de Govern. En data del passat 23 d'abril, des del col·lectiu es va adreçar una carta al Molt Honorable President de la Generalitat de Catalunya, el senyor Quim Torra i Pla, en el qual manifestàvem el nostre desacord amb aquesta decisió pressa, mostrant les nostres consideracions al respecte. Creiem que estem davant d'un problema greu. Demanem que es reconduïxi aquesta situació, i esperem resposta del Molt Honorable President de la Generalitat, i que ens doni una resposta positiva.

A banda d'això, els pròxims dies farem arribar una còpia d'aquesta carta a totes les forces polítiques amb representació parlamentària al Parlament de Catalunya. També s'ha informat telemàticament de la situació al senyor Carles Puigdemont i Casamajó.

- En cas que el cos de Guaites Forestals finalment desaparegués, vostè creu que hi hauria possibilitat de tornar a reincorporar aquesta figura?

- Nosaltres esperem que no s'anul·li aquesta figura, que no desaparegui, i que es recondueixi la situació.

NacióBergueda (https://www.scribd.com/document/458827108/NacioBergueda#from_embed) by nacioidigital (https://www.scribd.com/user/304645350/nacioidigital#from_embed) on Scribd